

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2020-1-020

(Devralma)

Karar Sayısı : 20-21/284-138

Karar Tarihi : 30.04.2020

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE

Üyeler : Arslan NARİN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN

B. RAPORTÖRLER: Ebru İNCE, Melisa AĞYÜZ, Yakup GÖKALP, Alican ŞENTÜRK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN

: - BP Global Investments Limited

Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. Öznur İNANILIR,

Av. Berfu AKGÜN, Av. Sevgi MUTAFOĞLU

Yıldız Mah. Çitlenbik Sok. No:12 34349 Beşiktaş/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Reliance Industries Limited'in tek kontrolünde olan Reliance BP Mobility Limited'in ortak kontrolünün BP Global Investments Limited aracılığıyla BP plc. tarafından devralınması işlemi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu kayıtlarına 12.03.2020 tarih, 2594 sayı ile giren ve 13.04.2020 tarih ve 3563 sayı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 16.04.2020 tarih ve 2020-1-020/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işlemlere izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Başvuruda; BP plc.'nin (BP) yüzde yüz iştiraki olan BP Global Investments Limited (BP GIL) aracılığıyla Reliance Industries Limited'in (RIL) yüzde yüz iştiraki olan Reliance BP Mobility Limited (RBPML) üzerinde ortak kontrol kurulması işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.

(5) Bildirim konusu işlem iki ana aşamadan oluşacaktır: ilk olarak RIL¹, mevcut Hint petrol perakende pazarlama işini ve Hindistan'daki havacılık yakıt işi ile alakalı olan bazı taşınır havacılık varlıklarını, hâlihazırda RIL'nin yüzde yüz iştiraki konumunda bulunan, RBPML'ye devredecektir; ikinci olarak BP GIL, RBPML'deki yeni hisselerle iştirak edecek ve aynı zamanda RIL'den RBPML'de mevcut sermaye hisselerini satın alacaktır².

(6) Bildirim konusu işlemin temelini BP GIL, RIL ve RBPML arasında işlemin kapanışında imzalanması planlanan Ortak Girişim Sözleşmesi oluşturmaktadır. Söz konusu işlem, BP GIL ve RIL tarafından RBPML üzerinde ortak kontrol kurulmasına ilişkindir. 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü çerçevesinde, bir

¹ Bununla birlikte, Bildirim Formunda yapılacak varlık devir anlaşmaları ile RIL'in grubu içerisindeki bazı başka kuruluşların da RBPML'ye petrol perakende pazarlama ve havacılık yakıtı işi faaliyetleri ile ilgili olarak varlık devredeceği (anlaşmalar ve çalışanlar dâhil olmak üzere) ifade edilmektedir.

² Bu işlemler sonucunda ise BP GIL RBPML üzerinde %49 hisse ve oy hakkı devralacaktır. RIL ise kalan %51 hisse ve oy hakkına sahip olmaya devam edecektir.

ortak girişimin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi sayılabilmesi için i) ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması ve ii) ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık (tam işlevsel) olarak ortaya çıkması unsurlarının birlikte sağlanması gerekmektedir.

- (7) i) Ortak kontrolün bulunması: Dosyadaki bilgilere göre, RBPML'nin yönetim kurulunda RIL tarafından aday gösterilecek (.....), BP GIL tarafından aday gösterilecek (.....) direktör ve her bir tarafın göstereceği (.....) aday olmak üzere (.....) bağımsız direktör bulunacaktır. Başkan pozisyonu RIL adayı bir direktör tarafından üstlenilecek olup başkanın ikinci veya belirleyici bir oyu bulunmayacaktır. Bununla birlikte, saklı tutulan durumlar ile alakalı olanlar hariç³ olmak üzere, kurulun kararları basit çoğunluk esası ile alınacaktır. Saklı tutulan durumlar olduğunda, (.....), işleme onay vermelidir.
- (8) (.....). Bu bilgiler çerçevesinde tarafların ortak girişim (OG) üzerinde ortak kontrol hakkına sahip olacağı değerlendirilmektedir.
- (9) ii) Bağımsız iktisadi varlık olarak kurulması: Bildirim Formunda RBPML'nin tam işlevsel bir ortak girişim olacağı aşağıda sunulan nedenlerle açıklanmaktadır:
- RBPML, ticari faaliyetlerini kalıcı olarak sürdürebilmesine olanak veren yeterli kaynaklara sahip olacaktır. Bununla birlikte, Bildirim Formunda finansman sağlama konusunda özel bir anlaşma bulunmadığı takdirde BP GIL ve RIL'nin, RBPML'ye herhangi bir finansman sağlama yükümlülüğünün bulunmadığı belirtilmektedir.
 - RBPML'nin günlük faaliyetlerini yürütmesi adına kendine ait bir yönetim ekibi ve çalışanları olacaktır. RIL, mevcut petrol perakende pazarlama işini RBPML'ye devredecektir, yani RBPML'nin özerk olmaya ve petrol perakende pazarlama işini sürdürülebilir esasta yürütmeye yetecek kaynakları bulunacaktır. RIL diğer iştirakleri ile beraber RBPML'ye yaklaşık (.....) çalışan aktaracaktır. Bununla birlikte, RBPML boş pozisyonları doldurmak adına ana şirketlerden bağımsız olarak dışarıdan personel alımı yapacaktır.
 - Bildirim Formunda RBPML'nin, ürünlerini doğrudan üçüncü şahıs müşterilere satarak pazarda kendi varlığına sahip olacağı, fiyatlandırmasını belirleyeceği ve stratejik yapılandırmasını bağımsız olarak kurgulayacağı belirtilmektedir.
 - RBPML'nin, ana şirketleri ile bazı tedarik sözleşmeleri olacaktır, ancak bu sözleşmeler mesafeli olarak (*arms length basis*) piyasa rayicinden yapılacaktır. (.....)⁴.
 - Bildirim Formunda OG'nin kalıcı olarak faaliyet göstermesinin beklendiği, tarafların başta (.....) yıllık bloke süresine tabi olduğu ve bu süre içerisinde ortak girişimin menfaatlerinin üçüncü şahıslara devredilemeyeceği ifade edilmektedir.
- (10) Sonuç itibarıyla başvuru konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesi çerçevesinde bir devralma işlemi olduğu kanaatine varılmıştır. Öte yandan tarafların cirolarının söz konusu Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasında öngörülen eşikleri aşması nedeniyle, işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.

³ Saklı tutulan durumlar Ortak Girişim Sözleşmesi'nde belirtilmiştir. Bu durumlardan bazıları şunlardır: sermaye değişiklikleri, ortak girişimin ana şirketleri tarafından sağlanan finansmanlar, ödeme ve kar payları ile ilgili meseleler, feragat, alacaklar ve stoklar ile ilgili hususlar, herhangi bir RBPML iştiraklerindeki veya devralmalarındaki hisselerin tasfiye edilmesi, devredilmesi ve elden çıkarılması ile ilgili işlemler veya Kurul tarafından yetkilendirme veya RBPML'nin herhangi bir iştirakinin yönetim kurulu tarafından yetkilendirme veya yetkilendirme değişiklikleri.

⁴ (.....).

- (11) OG taraflarından RIL, Hint menşeli ve borsaya kayıtlı bir şirket olup hidrokarbon keşfi ve imalatı, petrol arıtımı ve pazarlaması, petrokimyasallar, perakende satış, telekomünikasyon ve dijital hizmetleri kapsayan alanlarda faaliyet göstermektedir. Türkiye’de petrol ve petrokimyasal ürünlerin Türkiye’ye ithalatı alanında faaliyet gösteren RIL’nin Türkiye’de sadece bir irtibat bürosu bulunmakta olup, kurulu bir iştiraki veya bağlı şirketi bulunmamaktadır. RIL’nin irtibat bürosunun işlevleri müşterilere ilişkin bilgi toplamak, dağıtıcıların ve acentelerin anketlerini ve faaliyetlerini yapmak, yerel mevzuattaki değişiklikleri takip etmek ile RIL’nin faaliyetleri ve ürünleri hakkında pazara bilgi ve tanıtım sağlamaktır. Bununla birlikte, RIL’nin irtibat bürosu Türkiye’de herhangi bir ciro elde etmemektedir.
- (12) Diğer taraf olan BP ise Türkiye cirosunu doğrudan ve dolaylı satışlardan elde etmekte olup Türkiye’de ham petrol tedariki, benzin, mazot, akaryakıt, uçak yakıtı, gaz yağı ve sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) otogazı yerel satışları dâhil olmak üzere petrol ürünleri tedariki, asetik asit ve saflaştırılmış tereftalik asit tedariki dâhil olmak üzere petrokimyasal ürünlerin tedariki, yağ tedariki ve yakıt ürünleri için taşıma ve transfer hizmetleri alanlarında faaliyet göstermektedir.
- (13) Hâlihazırda RIL’nin yüzde yüz iştiraki olan OG ise 2015 yılında kurulmuş olup kuruluşundan bu yana faaliyete başlamamış ve herhangi bir ciro elde etmemiştir. Planlanan işlemin tamamlanmasından sonra, OG sadece Hindistan’da faaliyet gösterecek olup yürüteceği faaliyetler aşağıda sunulmaktadır:
- Petrol perakende satış noktaları aracılığıyla kara taşıt yakıtlarının perakende satışı,
 - Nakliye segmenti, nakliye dışı segmente benzin (*Motor Spirit - MS*) ve yüksek hızlı dizel (*High Speed Diesel - HSD*) temini,
 - Petrol perakende satış noktalarında gerçekleşen yakıt ile ilişkili olmayan işler,
 - Yağların perakende satışı ve/veya tedariki,
 - RIL’ye servis sağlayıcısı⁵ olarak, Hindistan’daki havaalanlarına havacılık yakıtının satışı ve/veya tedariki için RIL’nin havacılık yakıtı depolama ve uçak-ıçi dağıtım sistemleri ve işlerinin işletilmesi.
- (14) Bildirim Formunda RIL’nin Hindistan’daki perakende faaliyetleri için petrol perakende pazarlama işini OG’ye devredeceği ifade edilmektedir⁶. Ayrıca RIL tarafından OG’ye devredilen varlıkların, RIL’nin, Hindistan’da petrol perakende yakıt pazarlama işi ve ilgili faaliyetlere sahip olma, işletme ve/veya yürütme işinden ibaret olacağı ifade edilmektedir. Bildirim Formunda OG’nin, sadece Hindistan’da faaliyette bulunacağı belirtilmekte olup, Türkiye pazarına giriş yapma planlarının bulunmadığı dile getirilmektedir.
- (15) RBPML’ye Türkiye’den veya Türkiye’de yerleşik herhangi bir iştirak veya bağlı kuruluştan devredilecek varlık ve iş kolu da bulunmamaktadır. Bu çerçevede OG’nin faaliyetlerinin sadece Hindistan ile sınırlı olduğu, OG’nin Türkiye’de faal olmayacağı, ayrıca Türkiye pazarına giriş yapma planlarının da bulunmadığı dikkate alındığında,

⁵ Bildirim Formunda bu işletmenin RIL’ye ait olmaya devam edeceği ve RBPML’nin bu işi sadece bir hizmet sağlayıcısı olarak işleteceği (sadece hizmet sağlayıcı olarak yükümlülüklerini yerine getirebilmesine imkân sağlamak adına belirli havaalanı yerleşkelerindeki sadece belli bazı taşınır havacılık varlıklarının RIL tarafından RBPML’ye devredilmesi ile) belirtilmektedir. Bununla birlikte, RBPML’nin RIL’nin müşterilerine hizmet sağlayabilmesi için RBPML’nin mal satın alıp RIL’nin havacılık yakıt işini işletebilmesi ve sürdürebilmesi adına altyapı kurmasının amaçlandığı ifade edilmiştir.

⁶ RIL grubunun bünyesindeki diğer bazı kuruluşlar, benzin pazarlama işiyle ilgili varlıkları ayrı varlık devir anlaşmalarına uygun olarak ayrıca RBPML’ye aktaracaktır.

bildirime konu işlem sonucunda Türkiye’de tarafların ve OG’nin faaliyetlerinde yatay ve/veya dikey bir örtüşme bulunmayacağı değerlendirilmektedir.

- (16) Öte yandan, işlem taraflarının küresel seviyede yürüttükleri faaliyetler göz önünde bulundurulduğunda BP, Türkiye’de yağ tedariki (%(.....)), motor yakıtlarının perakende satışı (%(.....)), benzinin ve dizelin toptan tedariki (benzin %(.....), dizel %(.....)) ile uçak içi havacılık yakıtının tedariki (%(.....)) pazarlarında faaliyet göstermekte iken, RIL’in Türkiye’de anılan pazarlarda faaliyette bulunmadığı; bununla birlikte, RIL’in küresel olarak yağ tedariki ((.....)), benzin ve yüksek hızlı dizel perakende satışları (%(.....)) ve üçüncü kişilere depolama ve uçak içi dağıtım tesislerinin işletilmesi (Hindistan’daki payı %(.....)) pazarlarında faaliyet gösterdiği anlaşılmaktadır.
- (17) Yukarıda da yer verildiği üzere, mevcut durumda OG faaliyete başlamamış olup bildirim konusu işlemin tamamlanmasının ardından sadece Hindistan’da faaliyet gösterecektir. Dolayısıyla OG’nin Türkiye’de herhangi bir faaliyeti bulunmamakta olup Türkiye pazarına girme planları bulunmamaktadır.
- (18) BP’nin Türkiye’de faaliyet gösterdiği pazarlardaki pazar payının düşük olması, anılan pazarlarda faaliyet gösteren güçlü rakiplerin varlığı⁷; RIL’in söz konusu pazarlarda Türkiye’de faaliyet göstermemesi, küresel pazar paylarının düşüklüğü, OG’nin faaliyetlerinin sadece Hindistan ile sınırlı olması, OG’nin Türkiye’de faal olmayacağı ve ayrıca Türkiye pazarına giriş yapma planlarının da bulunmaması hususları göz önüne alındığında, işlemin herhangi bir rekabetçi endişeye yol açmayacağı değerlendirilmektedir.
- (19) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda, bildirime konu işlem ile 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında herhangi bir pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı kanaatine varılmıştır.

⁷ Exxon Mobil Corporation, TOTAL S.A., Chevron Corporation, Caltex Australia Limited gibi.

H. SONUÇ

- (20) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemlerin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hakim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işlemlere izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.